

## **ЗАШТИТА ПОДАТАКА О ЛИЧНОСТИ У ЗДРАВСТВУ СА ОСВРТОМ НА ЗАШТИТУ И БЕЗБЕДНОСТ ЗАПОСЛЕНИХ, ПАЦИЈЕНАТА И ДРУГИХ КОРИСНИКА ПРУЖАОЦА УСЛУГА**

### ***Опште одредбе***

Заштита података о личности у здравственим установама уређује се интерним актом (Правилником, процедурама, одлукама итд).

Интерним актом о заштити података о личности уређује се заштита података о личности запослених у здравственим установама и чланова њихових породица, као и других лица која ступају у уговорне и друге правне односе са здравственом установом тј. **пацијената**, корисника и пружалаца услуга, пословних партнера итд., чији се подаци обрађују у складу са Законом о заштити података о личности.

Интерни акт регулише и обавезе запослених у погледу заштите података о личности физичких лица.

Интерни акт се примењује и на сараднике, консултанте, и друга лица ангажована од стране здравствене установе, те појам „запослени“ у овом смислу обухвата и лица ангажована по основу уговора о делу, уговора о привременим и повременим пословима, уговора о допунском раду, ауторског уговора, уговора о пружању консултатнтских услуга и слично.

Интерни акт се примењује и на чланове органа и стручних органа здравствене установе.

### ***Подручје примене***

Интерни акт здравствене установе се примењује у процесу рада сваке организационе јединице и односи се на сваког запосленог који на било који начин учествује у поступку обраде података о личности у здравственој установи.

### ***Значење израза***

У складу са Законом о заштити података о личности поједини изрази употребљени у овој презентацији имају следеће значење:

1. „податак о личности“ је сваки податак који се односи на физичко лице чији је идентитет одређен или одредив, непосредно или посредно, посебно на основу ознаке идентитета, као што је идентификациони број, података о локацији, идентификатора у електронским комуникационим мрежама или једног, односно више обележја његовог физичког, физиолошког, генетског, менталног, економског, културног и друштвеног идентитета;
2. „посебне врсте података о личности“ су подаци којим се открива расно или етничко порекло, политичко мишљење, верско или филозофско уверење или чланство у синдикату, генетски подаци, биометријски подаци, подаци о здравственом стању, сексуалном животу или сексуалној орјентацији физичког лица;
3. „обрада података о личности“ је свака радња или скуп радњи које се врше аутоматизовано или неаутоматизовано, са подацима о личности или њиховим скуповима, као што су прикупљање, бележење, разврставање, груписање,

односно структурисање, похрањивање, уподобљавање или мењање, откривање, увид, употреба, откривање преносом, односно достављањем, умножавање, ширење или на други начин чињење доступним, упоређивање, ограничавање, брисање или уништавање (у даљем тексту: обрада);

4. Руковалац је здравствена установа када самостално или заједно са другима одређује сврху и начин обраде података о личности;
5. Обрађивач је физичко или правно лице, односно орган власти који обрађује податке о личности у име здравствене установе.

На значење и дефиницију свих осталих израза из ове презентације, као што су: Повереник, повреда података о личности, лице на које се подаци односе, прималац, профилисање, псеудонимизација и пристанак и других, примењују се одредбе Закона о заштити података о личности.

### ***Правни основ за обраду и коришћење података о личности у здравственој установи и сврха обраде података***

Правни основ за обраду и коришћење података о личности током процеса рада у здравственој установи чине:

- **Закон о заштити података о личности;**
- **Закон о раду;**
- **Закон о евиденцијама у области рада;**
- **Закон о здравственој заштити;**
- **Закон о правима пацијената;**
- **Закон о здравственој документацији и евиденцијама у области здравства.**

Здравствена установа обрађује податке о личности у сврху обављања основне делатности и несметаног одвијања пословних активности, запошљавања и управљања људским ресурсима, усклађивања пословања са законима и другим прописима и др.

### ***Рокови чувања података***

Здравствена установа податке о личности чува у законом дефинисаним роковима.

Након испуњења сврхе обраде, подаци о личности се бришу, уништавају, блокирају или анонимизују.

### ***Подаци о личности које здравствена установа обрађује***

Здравствена установа може обрађивати следеће податке о личности запослених: име и презиме, адресу и место рођења, пол, брачно стање, матични број, број личне карте, држављанство, број здравственог осигурања (ЛБО), академске и професионалне квалификације, степен образовања, титуле, податке о вештинама, знању страних језика, обукама, историји запослења, биографијама, финансијске податке, број банковног рачуна, податке о заради, накнади зараде и другим примањима, податке о извршењу радних обавеза, позицији, процени супервизора, пословној адреси електронске поште, ИП адреси, приступној шифри, адреси електронске поште, броју телефона, контакт сродника за хитне случајеве, друге податке неопходне за извршење законом прописаних обавеза послодавца и реализације уговора о раду, односно уговора којим се

уређује рад ван радног односа између запосленог, односно радно ангажованог и здравствене установе. Податке о личности запослених може да прикупља, обрађује, користи и доставља трећим лицима само запослени овлашћен од стране директора здравствене установе.

Здравствена установа може обрађивати и одређене категорије посебних врста података о личности у складу са чланом 17. Закона о заштити података о личности (обрада посебне врсте података о личности запослених и чланова њихових породица за сврху извршења обавеза или примене законом прописаних овлашћења у области радних односа, социјалног осигурања и социјалне заштите).

Здравствена установа може обрађивати и следеће податке о личности других лица (**пацијената, корисника услуга/клијената, пословних партнера и сл.**): име, презиме, назив послодавца или органа или организације или установе коју лице представља, датум рођења, место рођења, адресу пребивалишта, податке о академским, професионалним и стручним квалификацијама, контакт адресу електронске поште, контакт телефон.

Здравствена установа може обрађивати следеће податке о личности кандидата за посао: име и презиме, датум и место рођења, академске и професионалне квалификације садржане у радној биографији, степен образовања, титуле, податке о вештинама, знању страних језика, обукама, листи претходних послодаваца, адреси електронске поште, број телефона и др.

Приликом расписивања конкурса за запослење здравствена установа не утврђује форму радне биографије него је одређује сам кандидат за посао, услед чега здравствена установа може доћи у посед већег обима података од оног који је садржан у ставу 4. овог члана, вољом кандидата за посао. Овако прикупљени подаци чувају се до истека законом предвиђених рокова за окончање конкурса.

Здравствена установа, у складу са начелом минимизације података, не обрађује већи број или другу врсту личних података од оних који су потребни да би се испунила наведена сврха. Уколико се обрада посебних врста података врши на основу сагласности лица (на пример, како би се прилагодили услови обуке или рада здравственом стању полазника обуке), та сагласност мора бити дата у писаној форми која обухвата детаљније информације о врсти података који се обрађују, сврси обраде и начину коришћења података.

### ***Начин прикупљања података о личности***

- **Здравствена установа прикупља податке о личности на начин утврђен законима Закон о заштити података о личности;**
- **Закон о раду;**
- **Закон о евиденцијама у области рада;**
- **Закон о здравственој заштити;**
- **Закон о правима пацијената;**
- **Закон о здравственој документацији и евиденцијама у области здравства;**

као и другим законским и подзаконским актима који регулишу пружање здравствене заштите пацијентима, као и услуга корисницима.

Здравствена установа податке о личности може да прикупља и непосредно од лица на које се подаци односе, усмено, у електронској и писаној форми.

### ***Права лица на која се подаци односе***

Лице на које се подаци односе има право да од здравствене установе захтева информацију о томе да ли обрађује његове податке о личности, приступ тим подацима, као и следеће информације:

1. о сврси обраде;
2. о врстама података о личности који се обрађују;
3. о примаоцу или врстама прималаца којима су подаци о личности откривени или ће им бити откривени, а посебно примаоцима у другим државама или међународним организацијама;
4. о предвиђеном року чувања података о личности, или ако то није могуће, о критеријумима за одређивање тог рока;
5. о постојању права да се од Завода захтева исправка или брисање његових података о личности, права на ограничење обраде и права на приговор на обраду;
6. о праву да се поднесе притужба Поверенику;
7. доступне информације о извору података о личности, ако подаци о личности нису прикупљени од лица на које се односе;

Здравствена установа је дужна да лицу на које се подаци односе на његов захтев достави копију података које обрађује. Здравствена установа може да захтева накнаду нужних трошкова за израду додатних копија које захтева лице на које се подаци односе. Ако се захтев за копију доставља електронским путем, информације се достављају у уобичајено коришћеном електронском облику, осим ако је лице на које се подаци односе захтевало другачије достављање.

Остваривање права и слобода других лица не може се угрозити остваривањем права на достављање копије из става 2. овог члана.

Здравствена установа је дужна да лицу на које се подаци односе пружи информације о поступању на основу захтева без одлагања, а најкасније у року од 30 дана од дана пријема захтева.

Тај рок може да буде продужен за још шездесет дана ако је то неопходно узимајући у обзир сложеност и број захтева. О продужењу рока и разлозима за то продужење руковацац је дужан да обавести лице на које се подаци односе у року од тридесет дана од дана пријема захтева. Ако је лице на које се подаци односе поднело захтев електронским путем, информација мора да се пружи електронским путем ако је то могуће, осим ако је то лице захтевало да се информација пружи на друго начин.

Здравствена установа има обавезу да лицима чији се подаци обрађују обезбеди све расположиве информације које се тичу њихових права.

Уколико се подаци о личности не прикупљају од лица на које се односе, потребно је доставити информацију о извору из којег потичу подаци о личности и, према потреби, да ли подаци потичу из јавно доступних извора.

### ***Безбедност података личности***

Здравствена установа све податке чува и обрађује уз примену свих расположивих техничких и организационих мера заштите података у складу са Законом о заштити података о личности и интерним актима.

Здравствена установа је дужна да применом технолошких достигнућа, као и техничких, кадровских и организационих мера које има на располагању, осигура безбедност података.

### ***Безбедност обраде***

У складу са нивоом технолошких достигнућа и трошковима њихове примене, природом, обимом, околностима и сврхом обраде, као и вероватноћом наступања ризика и нивоом ризика за права и слободе физичких лица, здравствена установа спроводи одговарајуће техничке, организационе и кадровске мере како би достигао одговарајући ниво безбедности у односу на ризик.

Према потреби, мере из става 1. овог члана нарочито обухватају:

- псеудонимизацију и криптозаштиту података о личности;
- способност обезбеђивања трајне поверљивости интегритета, расположивости и отпорности система и услуга обраде;
- обезбеђивање успостављања поновне расположивости и приступа подацима о личности у случају физичких или техничких инцидената у најкраћем року;
- поступак редовног тестирања, оцењивања и процењивања делотворности техничких, организационих и кадровских мера безбедности обраде.

Здравствена установа интерним актима уређује приступ запослених подацима о личности у оквиру њихових радних задатака.

### ***Обавезе запослених***

Сви запослени морају да се придржавају и спроводе одредбе интерних аката Здравствене установе који проистичу из закона.

Запослени су дужни да поштују и штите податке о личности које обрађују.

Запослени обрађују само оне податке којима им је дозвољен приступ у складу са пословима њиховог радног места.

### ***Лице за заштиту података о личности***

Лица на која се подаци односе могу да се обрате лицу за заштиту података о личности у вези са свим питањима која се односе на обраду сопствених података о личности, као и

у вези са остваривањем својих права прописаних Законом о заштити података о личности.

Руководилац здравствене установе одређује лице за заштиту података о личности у складу са чланом 56. став 2. тачка 1. Закона о заштити података о личности.

Контакт подаци лица за заштиту података о личности, као и име и контакт подаци здравствене установе објављују се на интернет страни здравствене установе.

Лице за заштиту података о личности има обавезу да

- информисе и даје мишљење руковоцу или обрађивачу, као и запосленима који врше радње обраде о њиховим законским обавезама у вези са заштитом података о личности,
- прати примену одредби Закона о закона о заштити података о личности, других закона и интерних прописа руковоца или обрађивача који се односе на заштиту података о личности, укључујући и питање поделе одговорности, подизања свести и обуке запослених који учествују у радњама обраде, као и контроле,
- да даје мишљење када се то затражи о процени утицаја обраде на заштиту података о личности и прати поступање по тој процени у складу са чланом 54. Закона о заштити података о личности,
- представља контакт тачку за сарадњу са Повереником и саветује се са његовом службом у вези са питањима која се односе на обраду укључујући и обавештавање и прибављање мишљења из члана 55. Закона о заштити података о личности.

У извршавању својих обавеза, лице за заштиту података о личности дужно је да посебно води рачуна о ризику који се односи на радње обраде, узимајући у обзир природу, обим, околности и сврху обраде.

Лице за заштиту података о личности дужно је да чува тајност, односно поверљивост података до којих је дошло у извршавању обавеза из члана 58. Закона о заштити података о личности, у складу са законом.

Ово лице може да обавља друге послове и извршава друге обавезе, а Завод или обрађивач дужни у да обезбеде да извршавање других послова и обавеза не доведе лице за заштиту података о личности у сукоб интереса.

Ана Поповић